

Nr 65.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; given Stockholms slott den 4 februari 1916.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

1:o

att lägenheten Nygårdskärret må med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället 1½ mantal Nygården nr 2 och 3 i Torsvi socken av Uppsala län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

2:o

dels att åtta i statsrådsprotokollet omförmälda lägenheter må var för sig med i samma protokoll angivet område, med iakttagande av det av domänstyrelsen förordade tillägg av vägområde till lägenheterna litt. A, B, C och D, från förra länsmansbostället ½ mantal Dövestad nr 1 i Kvillinge socken av Östergötlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om skyldighet för köpare av lägenheterna litt. A, B, C och D att lämna utfartsväg över lägenheterna på sätt i statsrådsprotokollet angivits;

dels ock att egendomen i övrigt må försälas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor;

3:o

att den till Skenäs kungsgård hörande lägenheten Kalkbrännartorp nr 1 i Kvarsebo socken av Östergötlands län må från nämnda kungsgård upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

4:o

att lägenheterna Nyborg, Ångsdal och Hälltorp må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra länsmansbostället $\frac{1}{2}$ mantal Boberg nr 1 i Fornåsa socken av Östergötlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om rätt för stamhemmanets innehavare till fri väg över lägenheten Hälltorp;

5:o

att en med litt. Pa betecknad lägenhet må från förra militiebostället 1 mantal Norrö nr 2 Västergård i Heda socken av Östergötlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med rätt för lägenhetens innehavare till utfartsväg över stamhemmanet på sätt som angivits å den i ärendet företedda kartan;

6:o

att sju med nr I, II, III, IV, V + VI, VII och VIII betecknade tomter må var för sig med i statsrådsprotokollet av departementschefen tillstyrkt område från förra militiebostället 2 mantal Granbäck nr 1 med Tubbarp nr 1, en utjord, i Bankeryds socken av Jönköpings län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med förbehåll om rätt såväl för innehavare av de särskilda tomterna som för innehavare av jord å stamfastighetens återstående ägor till utfartsväg å ägofiguren nr 24 å det i ärendet företedda kartutdrag samt å denna vägs fortsättning över ägofiguren nr 14;

7:o

dels att lägenheterna Hagalund, Hagarp och Karlstorp samt en i statsrådsprotokollet omförmäld obebyggd lägenhet må var för sig med i samma protokoll angivet område från förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Önnarp nr 1 jämte Hallingstorp nr 3, en utjord, i Säby socken av Jönköpings län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med rätt för J. A. Strandberg att erhålla hembud å den obebyggda lägenheten;

dels ock att egendomen i övrigt må å offentlig auktion försäljas till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med förbehåll om rätt för innehavarna av förenämnda fyra lägenheter till väg över egendomen på sätt i statsrådsprotokollet angivits;

8:o

att torpen Uvhemmet och Perstorp må vart för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället 1 mantal Markestad nr 1 Axels- och Norrgård i Höreda socken av Jönköpings län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om rätt för innehavare av huvudgården till fri väg över torpet Perstorp;

9:o

att, sedan förra häradshövdingbostället Sonekulla nr 3 om $1\frac{1}{2}$ mantal i Bräkne-Hoby socken av Blekinge län delats i 21 lotter i huvudsaklig överensstämmelse med det i statsrådsprotokollet omförmälda förslag, dessa lotter må var för sig upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

10:o

att fyra i statsrådsprotokollet omförmälda lägenheter må var för sig med i samma protokoll angivet område från förra militiebostället Glemminge nr 33 och 34 med därunder lydande gatehusen Glemminge nr 3 och 4 i Glemminge socken av Kristianstads län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

11:o

att sex i statsrådsprotokollet omförmälda, med litt. B, C, D, E, F och G betecknade lägenheter må var för sig med i samma protokoll angivet område från förra hospitalshemmanet ¹¹/₁₂ mantal Fjälkinge nr 44 i Fjälkinge socken av Kristianstads län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med rätt för Inga Persson att erhålla hembud å lägenheten litt. C och för Hans Bondesson att erhålla hembud å lägenheten litt. D;

12:o

dels att lägenheterna litt. B och C må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället 1 mantal Öllsjö nr 5 och 10 i Skepparslövs socken av Kristianstads län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

dels ock att jämväl områdena litt. D och E må vart för sig med i samma protokoll angivet område fränskiljas egendomen och försäljas, litt. D till Edvin Rubin mot en köpeskillning av 10 kronor och litt. E till Frans Rosendahl mot en köpeskillning av 15 kronor att vid tillträdet kontant inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet samt under villkor, att köparna vidkännas alla med dessa områdets avskiljande och lagfart å desamma förenade kostnader;

13:o

att lägenheterna Märket, Nyslätt och Nyhagen samt utskiftet Märket må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället 1 mantal Uddetorp nr 1 Storegård i Fotskäls socken av Älvsborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om rätt för kronan att avverka och före den 1 juni 1917 bortföra alla å lägenheterna befintliga träd med över 10 cm. i diameter vid brösthöjd;

14:o

att lägenheterna Djuret, Döbelsro, Nygård och Fårahagen må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militie-

bostället $\frac{7}{8}$ mantal Önne nr 1 i Järbo socken av Älvsborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

15:o

att sex i statsrådsprotokollet omförmälda, med litt. A, B, C, D, E och F betecknade lägenheter må var för sig med i samma protokoll angivet område med tillägg av vägområden till litt. B och D, såsom av domänstyrelsen föreslagits, från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Flo nr 6 Garpegården i Flo socken av Skaraborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med förbehåll dels om utfartsvägar på sätt i statsrådsprotokollet föreslagits, dels ock beträffande den med litt. A betecknade lägenheten om rätt ej mindre för Bengt Johansson, Karl Nilsson och Anders Magnusson samt, där de äro gifta, deras hustrur, än även för Betty Andersson att under deras återstående livstid kvarbo å de av dem nu bebodda lägenheterna mot årliga avgälder, som i statsrådsprotokollet sägs;

16:o

att lägenheterna Gökbacken, Dalen och Getbacken må var för sig med i statsrådsprotokollet av departementschefen tillstyrkt område från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Karlsberg nr 3 Anders Jonsgård och $\frac{1}{2}$ mantal Karlsberg nr 4 Sven Larsgård i Larvs socken av Skaraborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

17:o

att lägenheten Nytorp må med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället $\frac{1}{4}$ mantal Djupedalen nr 1 med utängen Djupedalen nr 1 i Ullervads socken av Skaraborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

18:o

dels att de till förra häradshövdingbostället 1 mantal Södra Edsberg nr 1 i Segerstads socken av Värmlands län hörande lägenheterna

Ranviken, Bråten, Liljenäsgärdet samt Myggerud med Bränna må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från egendomen upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

dels ock att egendomens huvudgård må med det av domänstyrelsen föreslagna område försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med förbehåll om rätt för kronan att uppbära oredovisad nybyggnadssumma;

19:o

dels att ett i statsrådsprotokollet omförmält, med litt. a betecknat område må från förra militiebostället 1 mantal Backa nr 1 i Visnums socken av Värmlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med rätt för arrendatorn A. G. Anderssons änka att erhålla hembud å området;

dels ock att egendomen i övrigt må försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor;

20:o

att lägenheten Gröndal må med i statsrådsprotokollet angivet område från förra kronofogdebostället 1 mantal Kärra nr 1 i Viby socken med $\frac{1}{2}$ mantal Dävkärr nr 1 i Hardemo socken av Örebro län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

21:o

att lägenheten Fridhem må med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället 2 mantal Väst-Tärna nr 1 och 2 i Kumla socken av Västmanlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

22:o

att ett i statsrådsprotokollet omförmält område må från Strömsholms kronopark i Kolbäcks socken av Västmanlands län försäljas till

muraren Karl Erik Eklund mot en köpeskillning av 145 kronor samt under villkor i övrigt,

att köpeskillningen vid tillträdet kontant inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet;

att lägenhetens innehavare uppsätter och för all framtid underhåller lämpligt stängsel i ägo gränsen mellan området och kronoparken; samt

att köparen ensam vidkännes alla med områdets avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader;

23:o

att tre i statsrådsprotokollet omförmälda, med litt. A, B och C betecknade lägenheter må var för sig med i samma protokoll angivet område från det till kronopark avsatta förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sösjö nr 3 i Bräcke socken av Jämtlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar under förbehåll om rätt för kronan till de i värderingen icke ingående träden å lägenheterna att bortföras före den 1 juni 1917;

24:o

att en med litt. B betecknad lägenhet må från det till kronopark avsatta förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Bispgården nr 2 i Fors socken av Jämtlands län för ett pris av 500 kronor försäljas till handlanden H. Ocklind under villkor, att köpeskillningen inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande kontant vid tillträdet och att köparen ensam vidkännes alla med lägenhetens avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader samt på egen bekostnad upprättar och underhåller stängsel mot kronans mark;

att en med litt. E betecknad lägenhet må från det till kronopark inköpta hemmanet $\frac{927}{5632}$ mantal Bispgården nr 1 i samma socken försäljas å auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med förbehåll att lägenhetens innehavare icke skall äga att av de flottande i Gerån fordra någon strandskadeersättning och med skyldighet för ovanbemälde Ocklind att bortflytta sin byggnad å lägenheten; samt

att tre med litt. C, D och F betecknade lägenheter må var för sig från det av ovannämnda bägge stamhemman, $\frac{3}{4}$ mantal Bispgården nr 1 och $\frac{927}{5632}$ mantal Bispgården nr 2, dit lägenheten hör, upplåtas

enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar under enahanda förbehåll beträffande strandskadeersättning, som nyss nämnts.

De till dessa ärenden hörande handlingar och kartor skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Johan Beck-Friis.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4
februari 1916.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet friherre Beck-Friis anhöll att få underställa Kungl. Maj:ts prövning åtskilliga ärenden angående försäljning av kronoegendomar eller upplåtande av lägenheter från dylika egendomar, vilka ärenden syntes böra föranleda framställning till riksdagen.

Härvid meddelade departementschefen, att han hade för avsikt att inom kort för Kungl. Maj:t framlägga förslag till proposition angående vissa ändringar i de av riksdagen år 1913 godkända, i kungörelsen den 17 oktober 1913 innefattade grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar, samt anförde, att på grund härav nämnda kungörelse icke syntes nu böra återopas i försäljningsbesluten

utan allenast mera allmänt angivas, att försäljningarna av dylika lägenheter skulle ske »enligt gällande grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från kronoegendomar».

Vidare anförde departementschefen i de särskilda ärendena följande:

1:o.

[1.]
Nygården nr
2 och 3 i
Uppsala län.

Förra militiebostället 1½ mantal Nygården nr 2 och 3 i Torsvi socken av Uppsala län är utarrenderat till den 14 mars 1917 för 1,170 kronor om året. Dess areal är 114.4265 hektar, därav 51.3030 hektar tomt och åker, 1.2870 hektar äng och odlingsmark, 60.6150 hektar avrösningsjord och 1.2215 hektar impediment. Det är beläget vid Mälaren 2 mil från Grillby järnvägsstation och 2.8 mil från Enköping. Dess ägor ligga i två skiften, hemskiftet och skogsskiftet.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att från egendomen måtte såsom egnahemslägenheter upplåtas de å skogsskiftet belägna lägenheterna Ekensberg med en areal av 1.1550 hektar samt ett saluvärde av 550 kronor och Nygårdskärret med en areal av 4.4400 hektar samt ett saluvärde av 2,000 kronor. Å Ekensberg finnas byggnader, tillhöriga fiskaren K. J. Ekmans stärbhus, varemot Nygårdskärret är obebyggt. Lägenheternas områden finnas angivna med svarta streckade gränslinjer å en av distriktslantmätaren M. Mörtzell år 1913 upprättad karta över egendomen. Uppskattningsmännen hava vidare föreslagit, att den egentliga skogen måtte undantagas vid förnyad utarrendering av egendomen i övrigt.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet har förklarat, att inga särskilda omständigheter syntes påkalla bibehållande i kronans ägo av de till försäljning föreslagna lägenheterna.

Vederbörande jägmästare och överjägmästare hava däremot hemställt, att lägenheten Ekensberg måtte behållas i kronans ägo och utarrenderas mot utgörande av för egendomens skog erforderliga dagsverken, helst som, om lägenheten såldes, en avsevärd del av skogsmarken bleve avskild från Mälaren, en omständighet, som kunde anses menligt inverka på försäljningen av virke därifrån.

Domänstyrelsen har biträtt skogstjänstemännens förslag beträffande lägenheten Ekensberg och tillstyrkt försäljning allenast av lägenheten Nygårdskärret.

I enlighet härmed hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheten Nygårdskärret må med ovan angivet område från förra militiebostället 1 $\frac{1}{2}$ mantal Nygården nr 2 och 3 i Torsvi socken av Uppsala län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

2:o.

Sedan Kungl. Maj:t den 5 februari 1914 förordnat, att länsmansbostället $\frac{1}{2}$ mantal Dövestad nr 1 i Kvillinge socken av Östergötlands län skulle från och med den 14 mars 1914 indragas till statsverket, har domänstyrelsen låtit ombesörja boställets skötsel och vård till den 14 mars 1916, varvid bostället betingat ett årligt arrende av 1,225 kronor. Dess areal är 56.734 hektar, därav 25.939 hektar åker och tomt, 0.091 hektar äng, 30.517 hektar avrösningsjord samt 0.187 hektar impediment. Det är beläget 5 kilometer från Åby järnvägsstation och 8 kilometer från Norrköping. Av egendomens åbyggnader, som samtliga äro i mindre gott stånd, tarva boningshus, ladugårdshus samt svin- och fårhus ombyggnad. Kostnaden härför beräknas uppgå till 12,500 kronor, vilket belopp, om ett arrendatorn tillhörigt boningshus, som dock ej är ändamålsenligt, inlöses, anses kunna nedbringas till 9,000 kronor.

[2.]
Dövestad nr 1
i Östergöt-
lands län.

Å egendomen finnas tre lägenheter: Fintorpet, Strömsberg och Olovstorp, av vilka Fintorpet är bebyggt dels med stuga och uthus tillhörande staten, dels med stuga och uthus, som ägas av innehavaren, samt Strömsberg och Olovstorp äro bebyggda med innehavarna tillhöriga hus.

Under hänvisning till en av distriktslantmätaren Gustaf Lövstrand år 1914 över egendomen upprättad karta hava uppskattningsmännen föreslagit, att följande lägenheter måtte upplåtas till egna hem med å kartan jämte tillhörande beskrivning angivna områden, nämligen: Fintorpet med en areal av 3.803 hektar, saluvärderad till 2,520 kronor; Strömsberg med en areal av 2.490 hektar, saluvärderad till 6,390 kronor, Olovstorp med en areal av 0.437 hektar, saluvärderad till 55 kronor; lotten litt. A, med en areal av 0.500 hektar, saluvärderad till 350 kronor; lotten litt. B med en areal av 0.500 hektar, saluvärderad till 360 kronor; lotten litt. C med en areal av 0.500 hektar, saluvärderad till 400 kronor; lotten litt. D med en areal av 0.500 hektar, saluvärderad till 400 kronor samt lotten litt. E med en areal av 4.448 hektar, saluvärderad till 3,555 kronor.

Till samfällid väg för de sistnämnda fem lägenheterna hava upp-

skattningsmännen föreslagit undantagande, på sätt å ovanberörda karta utmärkts, av delar av ägofigurerna nr 20 och 24.

Uppskattningsmännen hava ansett försäljning jämväl av egendomen i övrigt vara fördelaktigast för kronan, särskilt med hänsyn till de eljest nödvändiga dyrbara nybyggnaderna, samt föreslagit, att dels huvudgården, omfattande ägofigurerna nr 1—15 a med en areal av 18.420 hektar, därav 15.320 hektar åker och tomter, 3.028 hektar avrösningsjord och 0.072 hektar impediment, och med ett saluvärde av 17,140 kronor, därav för växande träd 80 kronor, dels ock »allmänningsslotten», omfattande ägofigurerna nr 26, 26 a, 26 b, 27, 27 a och del av nr 28 med en areal av 25.030 hektar, därav 0.280 hektar åker och 24.750 hektar avrösningsjord, och med ett saluvärde av 8,460 kronor, därav för växande skog 7,664 kronor, måtte var för sig försäljas å offentlig auktion.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har biträtt uppskattningsmännens förslag i dess helhet.

Överjägmästaren i östra distriktet har icke haft något att erinra mot försäljningen av huvudgården och allmänningsslotten.

Domänstyrelsen har tillstyrkt uppskattningsmännens förslag, i vad detsamma avser försäljning av lägenheter från egendomen, allenast med den jämkning, att av det såsom gemensam väg för lägenheterna litt. A—E upptagna område de intill lägenheterna litt. A, B, C och D belägna delarna borde läggas till respektive lägenheter med skyldighet för dessa lägenheters innehavare att upplåta samma delar till utfartsväg. Beträffande huvudgården har styrelsen med hänsyn till den förefintliga byggnadsbristen därå och då kostnaden för nya byggnader skulle kunna draga inemot 15 års arrenden av 20-årsperioden, ansett densamma ej kunna med fördel för kronan bibehållas. Vad till sist angår allmänningsslotten har styrelsen ansett, att den del därav, som ej ingår i lägenheten Olovstorp, borde vid huvudgårdens försäljning åtfölja densamma.

Enligt vad jag inhämtat har domänstyrelsen numera gått i författning om besörjande av egendomens skötsel och vård till den 14 mars 1917.

Jag ansluter mig till domänstyrelsens förslag beträffande egendomens disposition. Särskilt anser jag det lämpligt, att skogsslotten å allmänningen säljes tillsammans med huvudgården, enär egendomen eljest skulle bli så gott som skoglös. Vid försäljningarna bör iakttagas, att andra hus än kronans icke ingå i köpet.

Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att ovannämnda åtta lägenheter må var för sig med ovan angivet område, med iakttagande av det av domänstyrelsen förordade tillägg av vägområde till lägenheterna litt. A, B, C och D, från förra länsmansbostället $\frac{1}{2}$ mantal Dövestad nr 1 i Kvillinge socken av Östergötlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om skyldighet för köpare av lägenheterna litt. A, B, C och D att lämna utfartsväg över lägenheterna på sätt härovan angivits;

dels ock att egendomen i övrigt må försälas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor.

3:o.

Vid en år 1905 hållen uppskattning för förnyad utarrendering av kungsgården Skenäs om $3 \frac{1}{8}$ mantal i Östra Husby socken av Östergötlands län väckte uppskattningsmännen förslag, att bland annat en till egendomen hörande, på motsatta sidan av Bråviken i Kvarsebo socken belägen särskilt skattlagd lägenhet Kalkbrännartorp nr 1, vilken till följd av sitt läge icke kunde vara till någon nytta för gården genom utgörande av dagsverken eller andra tjänstbarheter, måtte upplåtas till eget hem.

Samtidigt ingav lägenhetens innehavare Anders Petter Jansson ansökning att få inköpa lägenheten, därvid Jansson anförde bland annat, att han sedan 18 år arrenderat den jord, som tillhörde lägenheten.

Rörande förslaget uttalade Kungl. Maj:ts befallningshavande, att lägenheten till följd av sitt läge utmed Bråviken syntes vara lämplig plats för sommarbostäder samt att i följd därav en uppdelning av densamma till 3 å 4 lägenheter skulle kunna ske, såvida icke lokala förhållanden lade hinder i vägen därför.

Med anledning av detta uttalande inforrades utredning från uppskattningsmännen, vilka anförde, att lägenheten, som mycket väl passade för en sommarbostad, däremot ej ägnade sig för flera sådana, i det lämpliga byggnadsplatser ej funnes; att emellertid under utredningen kommit i dagen, att å lägenheten i närheten av stranden antagligen funnes värderik tillgång å mursand, samt att det under sådant förhållande vore skäl att, innan lägenheten utbjödes till försäljning, verkställa grundlig undersökning härom.

[3.]

*Lägenheten
Kalkbrännar-
torp under
Skenäs kungs-
gård i Öster-
götlands län.*

Lägenheten är nu utarrenderad till ovanbemälda Jansson till den 14 mars 1918 mot årligt arrende av 60 kronor.

Under år 1915 har å lägenheten förrättats arrende- och saluvärdering, varvid förslag väckts om dess upplåtande till eget hem samt utrönt, att å lägenheten icke finnes sandtag av något större värde.

Lägenhetens arrendator önskar fortfarande förvärva lägenheten.

Lägenheten innefattar en areal av 9.085 hektar, därav 1.911 hektar tomt och åker, 0.784 hektar äng och 6.390 hektar avrösningsjord. Dess saluvärde är upptaget till 5,330 kronor, därav för växande skog 3,160 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet och domänstyrelsen hava icke haft något att erinra mot uppskattningen, varjämte domänstyrelsen anfört, att styrelsen icke hade sig bekant någon anledning att behålla lägenheten i kronans ägo.

Jag instämmer med domänstyrelsen och hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den till Skenäs kungsgård hörande lägenheten Kalkbrännartorp nr 1 i Kvarsebo socken av Östergötlands län må från nämnda kungsgård upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnehemslägenheter från kronoegendomar.

4:o.

[4.] Förre länsmansbostället $\frac{1}{2}$ mantal Boberg nr 1 i Fornåsa socken av Östergötlands län är utarrenderat till den 14 mars 1918 mot ett årligt arrende av 703 kronor. Egendomen, som är belägen invid Fornåsa järnvägsstation och 1.4 mil från staden Skänninge, innehåller en areal av 28.0855 hektar, därav 20.3725 hektar åker och tomt samt 7.7130 hektar avrösningsjord, varjämte till Mellersta Östergötlands järnväg upplåtits 0.6900 hektar impediment.

Å egendomen finnas tre lägenheter, benämnda Nyborg, Ängsdal och Hälltorp, motsvarande i nu nämnd ordning ägofigurerna nr 12, 13 och 14 å en av extra lantmätaren J. Stånggren år 1914 över egendomen upprättad karta samt innehållande en areal av respektive 0.3425 hektar, 0.2500 hektar och 0.1100 hektar tomt och åker. Lägenheterna Nyborg och Ängsdal äro envar försedda med boningshus och bodbyggnad, tillhöriga lägenhetens innehavare, samt lägenheten Hälltorp med en dess innehavare tillhörig smedja.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att berörda lägenheter måtte till inlösen hembjudas deras innehavare. Lägenheterna hava i ovan nämnd ordning saluvärderats till 515, 500 och 165 kronor.

Såsom särskilt villkor för försäljningen av lägenheten Hälltorp har föreslagits, att utfartsväg över lägenheten måtte förbehållas kronan.

Kungl. Maj:ts befallningshavande och domänstyrelsen hava icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Under återopande av vad sålunda förekommit hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheterna Nyborg, Ängsdal och Hälltorp må var sig med här ovan angivet område från förra länsmansbostället $\frac{1}{2}$ mantal Boberg nr 1 i Fornåsa socken av Östergötlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om rätt för stamhemmanets innehavare till fri väg över lägenheten Hälltorp.

5:o.

Förra militiebostället 1 mantal Norrö nr 2 Västergård i Heda socken av Östergötlands län är utarrenderat till den 14 mars 1918 för 975 kronor om året. Egendomen, som är belägen 3 kilometer från Hedasläatts järnvägsstation och 23 kilometer från Vadstena, innehåller en areal av 60.168 hektar, därav 40.160 hektar åker och tomt, 0.565 hektar äng, 18.411 hektar avrösningsjord och 1.032 hektar impediment.

Vederbörande uppskattningsmän hava föreslagit, att en till egendomen hörande, å en av extra lantmätaren J. Stånggren år 1914 över egendomen upprättad karta med litt. Pa utmärkt lägenhet, omfattande en areal av 0.9375 hektar av ägofiguren nr 35, måtte upplåtas från egendomen såsom eget hem. Återstoden av nämnda ägofigur, upptagande en areal av 0.0625 hektar, är avsatt till väg, avsedd att användas jämväl av en angränsande lägenhet litt. Mg, hörande till förra militiebostället 1 mantal Tjugby nr 3 Boställsgård, vilken sistnämnda lägenhet komme att föreslås till försäljning.

Lägenheten litt. Pa borde tillförsäkras utfartsväg över stamhemmanet på sätt, som närmare angäves å kartan.

Kungl. Maj:ts befallningshavande och domänstyrelsen hava ej haft något att erinra mot förslaget om försäljning av lägenheten litt. Pa.

[5.]

Norrö nr 2
Västergård i
Östergötlands
län.

I enlighet härmed hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en med litt. Pa betecknad lägenhet må från förra militiebostället 1 mantal Norrö nr 2 Västergård i Heda socken av Östergötlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med rätt för lägenhetens innehavare till utfartsväg över stamhemmanet på sätt som angivits å den i ärendet företedda kartan.

6:o.

[6.]
Granbäck nr 1
m. m. i Jön-
köpings län.

Förra militiebostället 2 mantal Granbäck nr 1 med Tubbarp nr 1, en utjord, i Bankeryds socken av Jönköpings län är utarrenderat till den 14 mars 1917 för ett årligt arrende av 2,700 kronor. Egendomen, som är belägen 1 kilometer från Kortebo anhaltstation å statens järnvägar och 7 kilometer från Jönköping, innehåller en sammanlagd areal av 128.551 hektar, därav 47.162 hektar tomt och åker, 7.159 hektar äng, 73.012 hektar betes- och skogsmark samt 1.218 hektar impediment.

Vid en år 1914 hållen uppskattningsförrättning å nämnda egendom hava uppskattningsmännen, under hänvisning till en av extra lantmätaren K. E. F. Lilliecrona år 1914 kopierad och kompletterad karta över egendomen, anført, bland annat, att större delen av det till egendomen hörande torpet Vråen, å kartan omfattande ägofigurerna nr 103—113, enligt uppskattningsmännens mening lämpligen kunde användas till bostadslägenheter, och att behov av mark från egendomen till sådana lägenheter förr eller senare kunde antagas uppstå, helst som redan nu från angränsande, enskilda personer tillhöriga egendomar mark till dylika lägenheter i allt större utsträckning toges i anspråk. Uppskattningsmännen hava därför föreslagit, att större delen av nämnda torp måtte uppdelas i åtta lägenheter och försälgas. Å torpet finnas kronan tillhöriga boningshus och ladugård i försvarligt stånd samt en källare, tillhörig egendomens arrendator.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet har framställt åtskilliga erinringar mot uppskattningsmännens förslag till tomtindelning å Vråen samt ansett, att de till 25 å 40 öre för kvadratmeter föreslagna saluvärdena å tomterna vore alltför högt beräknade. Med de höga tomtprisen komme lägenheterna, sedan desamma bebyggts, att ställa sig alltför dyra för mindre bemedlade eller obemedlade, för att utsikt skulle finnas att vinna sådana köpare. Osannolikt vore dessutom, att lägen-

heterna kunde inköpas av arbetare till egna hem, enär arbetstillfällen saknades på platsen eller i dess närhet, och avståndet till staden Jönköping vore för långt samt resorna dit för dyra för en person med arbete därstädes. Kungl. Maj:ts befallningshavande har därför ansett lämpligast, att, sedan torpet Vråen blivit indelat i tomter på det ändrade sätt, som betingades av vad Kungl. Maj:ts befallningshavande därom anfört, tomterna upplåtes på arrende under den nya arrendeperioden för egendomen. Under arrende kunde tomterna upplåtas såsom bostadslägenheter åt även icke mindre bemedlade, till exempel tjänstemän och affärsmän, för vilka de borde vara särdeles begärliga. Från en höjd nära torpets östra gräns vore den vackraste utsikt över Vättern, varför höjden vore värdefull för en blivande tomtinnehavare. Torpet sluttade från mitten åt norr och söder. Tomterna åt norr vore därför och på grund av markens kultur mindre värda. Vid torpets södra gräns framginge en enskild väg, i vilken tomtägarna kunde få del mot andel i underhållet.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har i länets lantmäterikontor låtit uppgöra förslag till ny tomtindelning å torpets område, vilket förslag inlagts å ett utdrag av förenämnda karta.

Överjägmästaren i Smålands distrikt har ej haft något från skogsvårdssynpunkt att erinra mot den föreslagna försäljningen av torpet Vråen.

Domänstyrelsen har därefter föranstaltat om salu- och arrendevärdering å torpet Vråen i enlighet med Kungl. Maj:ts befallningshavandes förslag till ny tomtindelning.

Vid den sålunda anbefallda förrättningen hava de nya tomterna, i vilka torpet föreslagits att delas, åsatts följande salu- och arrendevärden:

Nr å kart- utdraget	Ägofigurer å kart- utdraget	Areal hektar	Saluvärde kronor
I	1— 3	0,550	1,940
II	4—12	0,610	2,165
III	13	0,460	1,210
IV	14	0,470	790
V	15	0,410	475
VI	16—18	0,657	2,000
VII	19—21	0,419	1,470
VIII	22—23	0,497	1,290

Till utfartsväg för samtliga tomter har avsatts det å samma kartutdrag med ägofiguren nr 24 betecknade området. Torpets hus äro belägna å lotten nr II.

Vid denna förrättning hava tomterna i allmänhet åsatts lägre saluvärden per kvadratmeter, nämligen 10—35 öre, än vad vid förra uppskattningstillfället föreslagits. Tomterna nr IV och V hava uppskattningsmännen emellertid på grund av deras beskaffenhet och läge ansett komma att bliva mindre lämpliga för bebyggande och på grund därav svårsålda. Även om blivande tomtinnehavare, vilket uppskattningsmännen ansåge mycket troligt, komme att söka få rätt att till utfart begagna den i närheten av torpets södra gräns varande enskilda vägen, ansåge uppskattningsmännen, att vid eventuell försäljning av tomterna förbehåll borde göras om rätt för tomternas innehavare till nödig, fri utfartsväg över huvudgårdens ägor, då tomtinnehavarna därigenom ej komme att helt och hållet bliva beroende av enskilda för sin utfart. I enlighet härmed och för att bereda innehavarna av tomterna nr I, II, III och VII möjlighet att komma till gränsen mot stamhemmanet hava uppskattningsmännen ansett nödigt, att den å kartutdraget uppdragna gemensamma gatan utsträcktes över tomten nr IV i dess södra del till stamhemmanets gräns, på sätt den röda och den streckade linjen å kartutdraget utvisade, och därjämte förklarat, att denna anordning även kunde komma att bliva till fördel för egendomen, i synnerhet om i framtiden ytterligare upplåtelser av mark från densamma till tomtområden komme att medgivas. Arealen till tomten nr IV komme emellertid genom denna vägupplåtelse att minskas med 320 kvadratmeter och tomtens saluvärde till följd därav att nedgå med 48 kronor.

Vad förrättningsmännen föreslagit angående förbehåll om rätt för blivande tomtinnehavare till nödig, fri utfartsväg över huvudgårdens mark har synts Kungl. Maj:ts befallningshavande onödigt, enär en sålunda åstadkommen utfartsväg säkerligen för tomtinnehavarna skulle komma att ställa sig dyrare, än om de jämlikt lagen om enskilda vägar på landet den 5 juli 1907 beredde sig utfart å den intill torpet Vråens område anlagda enskilda vägen, vilken hittills använts som utfartsväg av å torpet bosatta personer; och kunde samtliga tomtinnehavare, såsom av ovanberörda kartutdrag framginge, med lätthet beredas utfart genom den å utdraget såsom ägofiguren nr 24 utlagda väg samt den nämnda enskilda vägen. Sedan till Kungl. Maj:ts befallningshavandes kännedom kommit, att den å kartutdraget utlagda tomten nr V på grund av bergig terräng komme att bliva olämplig som byggnadstomt, har Kungl. Maj:ts befallningshavande föreslagit, att densamma måtte sammanslås med an-

gränsande tomt nr VI. Mot de av uppskattningsmännen föreslagna salu- och arrendevärdena har Kungl. Maj:ts befallningshavande icke haft något att erinra.

Domänstyrelsen har ansett, att torpet Vråen bör utbjudas till försäljning, indelat i tomter enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes förslag. Dock borde enligt styrelsens förmenande den för tomternas samfällda behov utlagda vägen å ägofiguren nr 24 ej undantagas vid försäljningen utan fördelas på intilliggande lägenheterna I, II och III med förbehållen servitutsrätt till dess begagnande för övriga lägenheterna. Detta uppdelande av vägen inverkade ej på lägenheternas saluvärden.

På grund av vad i detta ärende förekommit biträder jag förslaget, att den till torpet Vråen hörande mark skall försälas, delad i lotter enligt den sist omförmälda, å ovanberörda kartutdrag återgivna tomtindelning, dock att tomterna nr V och VI böra säljas tillsammans såsom en lägenhet. Jag ansluter mig även till domänstyrelsens mening, att vägen å ägofiguren nr 24 bör tilläggas tomterna nr I, II och III. Emellertid synes det mig önskligt, att, såsom uppskattningsmännen föreslagit, denna väg utsträckes över ägofiguren nr 14 å tomten nr IV på det sätt, som å kartutdraget angivits, varigenom arealen av denna tomt minskas till 0.4380 hektar och saluvärdet till 742 kronor. Visserligen torde en sådan utsträckning av vägen knappast vara betingad av något behov för nu ifrågavarande tomter av väg åt detta håll, men däremot synes det mig icke osannolikt, att för stamhemmanets ägor en utfartsväg i denna riktning kan bli av betydelse, isynnerhet för den händelse den intill torpet gränsande avrösningsjorden å fig. 143 framdeles finner användning för tomtupplåtelser. Av denna anledning synes det även önskvärt, att förbehållet om rätt att använda vägen i dess helhet må utsträckas till innehavare av jord å stamfastighetens återstående ägor.

I enlighet härmed hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att sju med nr I, II, III, IV, V + VI, VII och VIII betecknade tomter må var för sig med ovan av mig tillstyrkt område från förra militiebostället 2 mantal Granbäck nr 1 med Tubbarp nr 1, en utjord, i Banke-ryds socken av Jönköpings län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om rätt såväl för innehavare av de särskilda tomterna som för inne-

*Departements-
chefen.*

havare av jord å stamfastighetens återstående ägor till utfartsväg å ägofiguren nr 24 å det i ärendet företedda kartutdrag samt å denna vägs fortsättning över ägofiguren nr 14.

7:o.

[7.]
Önnarp nr 1
med Hallings-
torp nr 3 i
Jönköpings
län.

Förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Önnarp nr 1 jämte Hallingstorp nr 3, en utjord, i Säby socken av Jönköpings län är för 651 kronor om året utarrenderat till den 14 mars 1917. Egendomen, som är belägen 8 kilometer från Tranås, innehåller en areal av 118.673 hektar, därav 17.821 hektar tomt och åker, 29.694 hektar äng, 70.255 hektar betes- och skogsmark samt 0.903 hektar impediment.

Uppskattningsmännen hava under hänvisning till en av extra lantmätaren K. E. F. Lilliecrona år 1914 kopierad och kompletterad karta över egendomen föreslagit, att tre med innehavarna tillhöriga hus bebyggda, å kartan angivna lägenheter måtte upplåtas till egna hem, nämligen Hagalund med en areal av 5.308 hektar och ett saluvärde av 1,360 kronor, Hagarp med en areal av 6.057 hektar och ett saluvärde av 1,200 kronor samt Karlstorp med en areal av 12.959 hektar och ett saluvärde av 3,325 kronor. Härjämte har föreslagits, att ett å kartan utmärkt obebyggt område i egendomens sydöstra hörn med en areal av 7.216 hektar och ett saluvärde av 1,110 kronor måtte säljas till ägaren av det egendomen angränsande förra soldattorpet Bellö, J. A. Strandberg, som anmält sig önska förvärva ett jordområde, avsett huvudsakligen till betesmark att tilläggas hans fastighet.

Egendomen har hittills varit utarrenderad åt samma person, som arrenderat den angränsande kronoegendomen $\frac{7}{8}$ mantal Snällebo nr 1. Uppskattningsmännen hava funnit egendomen Önnarp ej vara så väl brukad, att de kunnat tillstyrka optionsrätt för nuvarande arrendatorn till förnyat arrende av densamma. Enligt uppskattningsinstrumentet är uppförande av nytt boningshus å Önnarp nödigt, därest denna egendom upplåtes å arrende till annan än arrendatorn av Snällebo. Till sistnämnda egendom har emellertid förutvarande arrendatorn erhållit nytt arrendekontrakt.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har tillstyrkt lägenheternas upplåtande samt med hänsyn till nyss anförda omständigheter och då ingen särskild anledning förefunnes att behålla återstående delen av egendomen i kronans ägo samt arrendet av denna del uppskattats till allenast 535 kronor, ifrågasatt, huruvida icke egendomen i dess helhet borde försälas.

Vederbörande jägmästare och överjägmästare hava biträtt detta förslag under framhållande, att egendomens utmark till största delen utgjordes av hagmark. Före försäljningen borde emellertid en del av den växande skogen utstämplas och säljas.

Sedan i anledning härav utstämpling av 502 kubikmeter skog skett, har saluvärdering av huvudgården ägt rum, varvid denna med en areal av 86.763 hektar, därav 52.697 hektar betes- och skogsmark, åsatts ett saluvärde av 19,170 kronor, därav 6,925 kronor för den kvarvarande växande skogen. Förbehåll har ansetts böra göras om rätt för innehavarna av de till försäljning föreslagna fyra lägenheterna att såsom utfartsväg begagna den med ägofiguren nr 162 a om 0.370 hektar betecknade väg, vilken går över huvudgårdens mark, men ej inräknats i dess areal, ävensom att, där så behövdes, färdas över huvudgårdens ägor till nämnda väg.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har tillstyrkt detta förslag.

Domänstyrelsen har hemställt, att hela egendomen måtte säljas, fördelad på ovan angivet sätt.

Jag biträder myndigheternas förslag och får därför hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att lägenheterna Hagalund, Hagarp och Karlstorp samt ovannämnda obebyggda lägenhet må var för sig med ovan angivet område från förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Önnarp nr 1 jämte Hallingstorp nr 3, en utjord, i Säby socken av Jönköpings län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnehemslägenheter från kronoegendomar, med rätt för J. A. Strandberg att erhålla hembud å den obebyggda lägenheten;

dels ock att egendomen i övrigt må å offentlig auktion försäljas till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med förbehåll om rätt för innehavarna av förenämnda fyra lägenheter till väg över egendomen, på sätt ovan angivits.

8:o.

Förra militiebostället 1 mantal Markestad nr 1 Axels- och Norrgård i Höreda socken av Jönköpings län är utarrenderat till den 14 mars 1918 för ett årligt arrende av 1,200 kronor. Egendomen, som är

[8.]
Markestad
nr 1 Axels-
och Norrgård
i Jönköpings
län.

belägen 11 kilometer från Eksjö, innehåller en sammanlagd areal av 166.869 hektar, därav 50.626 hektar tomt och åker, 12.260 hektar äng, 98.677 hektar betes- och skogsmark samt 5.306 hektar impediment.

Till egendomen höra två torp, kallade Uvhemmet och Perstorp, vartdera försett med kronan tillhörande boningshus och ladugård. Å Uvhemmet finnas dessutom ett par mindre hus tillhöriga torpets innehavare.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att berörda två torp måtte avskiljas från egendomen och till inköp hembjudas deras innehavare, vilka förklarat sig önska köpa en var sitt torp, efter reglering av torpens arealer, så att de komme att omfatta, Uvhemmet hela utskiftet, motsvarande å en av extra lantmätaren A. Gyllenbåge år 1915 upprättad karta över egendomen ägofigurerna nr 217—295 om tillhoppa 33.825 hektar, och Perstorp, på sätt å kartan vore med röd gränslinje utmärkt, ägofigurerna nr 135—166 om tillhoppa 10.544 hektar.

Torpen hava saluvärderats, Uvhemmet till 7,036 kronor, därav för växande skog 800 kronor, och Perstorp till 3,000 kronor, därav för växande skog 700 kronor.

Såsom särskilt villkor för försäljning av torpet Perstorp har föreslagits, att huvudgården skall äga rätt till utfartsväg över torpet.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet och domänstyrelsen hava tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.

Jag får i enlighet härmed hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att torpen Uvhemmet och Perstorp må vart för sig med härovan angivet område från förra militiebostället 1 mantal Markestad nr 1 Axels- och Norrgård i Höreda socken av Jönköpings län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från kronoegendomar samt med förbehåll om rätt för innehavare av huvudgården till fri väg över torpet Perstorp.

9:o.

[9.]
Sonekulla nr
3 i Blekinge
län.

Förra häradshövdingbostället 1 $\frac{1}{8}$ mantal Sonekulla nr 1 och 2 med öarna Gunnervass och Kalvö i Bräkne-Hoby socken av Blekinge län var utarrenderat till den 14 mars 1915 mot ett årligt arrende av 1,250 kronor och har sedan genom domänstyrelsens försorg utarrenderats för ytterligare två år till den 14 mars 1917. Egendomen är belägen

4 kilometer från Kullåkra järnvägsstation, 7 kilometer från Järneviks lastageplats, varest på grund av stenindustri finnes en större arbetarbefolkning, och 8 kilometer från den tätt bebyggda Hoby kyrkby. Egendomen innehåller en areal av 207.7935 hektar, därav 49.3070 hektar åker och dylikt, 38.9470 hektar äng och dylikt, 116.4990 hektar betesmark och 3.0405 hektar impediment.

Då ett stor antal personer anmält sig som spekulanter å områden av egendomen och då vederbörande jägmästare meddelat, att egendomen icke vore lämplig att för bedrivande av skogsskötsel bibehållas i kronans ägo, hava uppskattningsmännen efter anvisning av domänstyrelsen uppgjort förslag till hela egendomens styckning i egnahemslägenheter.

Arealen med mera av de lotter, vari egendomen enligt detta förslag skulle uppdelas, och vilka å en år 1911 av distriktslantmätaren Eric Aspegrén upprättad karta med år 1914 av Aspegrén inlagt styckningsförslag utmärkts med röda gränslinjer, utvisas av följande tabell:

Lott litt.		Areal hektar	Saluvärde kronor	Lott litt.		Areal hektar	Saluvärde kronor
A	bebyggd	14.817	4,330	N	bebyggd	10.507	2,250
B	»	11.427	2,900	O	obebyggd	3.998	300
C	»	10.116	2,700	P	bebyggd	2.078	300
D	obebyggd	14.331	3,950	Q	obebyggd	15.728	2,300
E	»	0.762	310	R	bebyggd	3.477	450
F	bebyggd	13.693	4,850	S	obebyggd	10.710	350
G	»	11.761	8,200	T	bebyggd	24.3075	3,450
H	obebyggd	8.864	3,160	U	obebyggd	8.482	2,330
I	»	7.717	3,900	W	bebyggd	6.557	750
K	»	7.941	3,200	—	undantagen		
L	»	6.542	1,900		gemensam mark	1.931	—
M	»	12.027	2,900		Summa	207.7935	54,780

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet har tillstyrkt uppskattningsmännens styckningsförslag.

Sedan lantmäteristyrelsen, efter av domänstyrelsen gjord förfrågan, meddelat, att hinder mot den ifrågasatta ägostyckningen föreläge, enär egendomen i gällande jordebok funnes upptagen såsom bestående av fyra skilda jordeboksenheter, har kammarkollegiet på hemställan av domänstyrelsen förordnat, att dessa jordeboksenheter skulle sammanföras

och förty upptagas såsom ett hemman under benämningen Sonekulla nr 3 om $1\frac{1}{8}$ mantal.

Jag biträder förslaget om styckning av hela egendomen till egna-hemslägenheter och hemställer förty, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att, sedan förra häradshövdingbostället Sonekulla nr 3 om $1\frac{1}{8}$ mantal i Bräkne-Hoby socken av Blekinge län delats i 21 lotter i huvudsaklig överensstämmelse med ovan omförmälda förslag, dessa lotter må var för sig upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egna-hemslägenheter från kronoegendomar.

10:o.

[10.] Förra militiebostället $1\frac{1}{8}$ mantal Glemminge nr 33 och 34 med *Glemminge nr 33 och 34 m. i Kristianstads län.* därunder lydande gatehusen Glemminge nr 3 och 4 i Glemminge socken av Kristianstads län är utarrenderat till den 14 mars 1918 mot ett årligt arrende av 2,010 kronor. Egendomen, som är belägen 2 kilometer från Glemmingebro järnvägsstation, innehåller en sammanlagd areal av 68.9686 hektar, därav 62.5016 hektar tomt och åker, 4.7990 hektar äng och 1.6680 hektar impediment.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att till egna hem måtte upplåtas dels ovannämnda, med innehavarna tillhöriga hus bebyggda gatehus nr 3 om 0.0510 hektar och nr 4 om 0.0516 hektar, dels det till egendomen hörande, å en av t. f. extra lantmätaren John Grenholm år 1915 upprättad karta med litt. C betecknade torvmosskiftet, som med inräknande av en väg å ägofiguren nr 49 innehåller en areal av 0.9710 hektar, dels ock en lägenhet om 0.2400 hektar, motsvarande ägofiguren nr 10 och betecknad med litt. B. De bägge sistnämnda lägenheterna äro obebyggda.

Följande saluvärden hava åsatts lägenheterna: gatehuset nr 3 150 kronor, gatehuset nr 4 200 kronor, torvmosskiftet litt. C 430 kronor och lägenheten litt. B 150 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande och domänstyrelsen hava biträtt uppskattningsmännens förslag.

Under återopande av vad sålunda förekommit hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ovan omförmälda fyra lägenheter må var för sig med här ovan angivet område från förra militie-

bostället Glemminge nr 33 och 34 med därunder lydande gatehusen Glemminge nr 3 och 4 i Glemminge socken av Kristianstads län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

11:o.

Förra hospitalshemmanet ^{11/12} mantal Fjälkinge nr 44 i Fjälkinge socken av Kristianstads län är utarrenderat till den 14 mars 1918 mot ett årligt arrende av 850 kronor. Egendomen, som är belägen 2 kilometer från Fjälkinge järnvägsstation, har en sammanlagd areal av 43.355 hektar, därav 42.104 hektar åker och tomt, 0.517 hektar äng och dylikt samt 0.734 hektar impediment.

[11.]
Fjälkinge nr
44 i Kristian-
stads län.

Å egendomen finnas fyra med innehavarna tillhöriga hus försedda lägenheter, å en av t. f. extra lantmätaren John Grenholm år 1914 över egendomen upprättad karta betecknade med litt. B, E, F och G, samt två med litt. C och D betecknade lägenheter. Lägenheten litt. C innehaves av Inga Persson och lägenheten litt. D av Hans Bondesson. Envar av dem har boningshus i rågången, antagligen delvis på kronans mark och delvis på privata personers jord.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att samtliga dessa lägenheter måtte med å förenämnda karta med röda gränslinjer utmärkta områden avskiljas och upplåtas till innehavarna mot köpeskillingar, motsvarande ägilotterna åsatta saluvärden, nämligen: litt. B med en areal av 1.480 hektar och ett saluvärde av 900 kronor, litt. C med en areal av 0.161 hektar och ett saluvärde av 100 kronor, litt. D med en areal av 0.498 hektar och ett saluvärde av 250 kronor, litt. E med en areal av 0.260 hektar och ett saluvärde av 160 kronor, litt. F med en areal av 0.120 hektar och ett saluvärde av 100 kronor och litt. G med en areal av 0.315 hektar och ett saluvärde av 220 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande och domänstyrelsen hava ej haft något att erinra mot detta förslag.

På grund härav hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förenämnda sex med litt. B, C, D, E, F och G betecknade lägenheter må var för sig med här ovan angivet område från förra hospitalshemmanet ^{11/12} mantal Fjälkinge nr 44 i Fjälkinge socken av Kristianstads län upplåtas enligt gällande grunder för

upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med rätt för Inga Persson att erhålla hembud å lägenheten litt. C och för Hans Bondesson att erhålla hembud å lägenheten litt. D.

12:o.

[12.]
Öllsjö nr 5
och 10 i
Kristianstads
län.

Förra militiebostället 1 mantal Öllsjö nr 5 och 10 i Skepparslövs socken av Kristianstads län är utarrenderat till den 14 mars 1918 mot ett årligt arrende av 2,500 kronor. Egendomen, som är belägen 1 kilometer från Öllsjö järnvägsstation, har, med borträknande av från densamma exproprierad mark om tillhoppa 0.855 hektar, en areal av 80.543 hektar, därav 79.056 hektar åker och tomt, 0.422 hektar äng och 1.065 hektar impediment.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att följande fyra, å en av extra lantmätaren Otto Nilsson år 1915 upprättad karta över egendomen med röda gränslinjer utmärkta områden måtte med nedan angivna arealer fränskiljas egendomen, nämligen: litt. B med en areal av 0.4850 hektar och ett saluvärde av 300 kronor, litt. C med en areal av 0.2630 hektar och ett saluvärde av 160 kronor, litt. D med en areal av 0.0135 hektar och ett saluvärde av 10 kronor och litt. E med en areal av 0.0195 hektar och ett saluvärde av 15 kronor.

Lägenheterna litt. B och C äro försedda med innehavarna tillhöriga hus. Lägenheterna litt. D och E utgöra en smal jordremsa, belägen öster om vägkorsningen mitt emot lägenheterna litt. B och C. Ågarna av intilliggande egendomar, Edvin Rubin och Frans Rosendahl, hava brukat, den förre litt. D samt den senare litt. E, till inkörsväg till sina egendomar.

Innehavarna av lägenheterna litt. B, Per Nilsson, och litt. C, Sigfrid Alm, ävensom tre andra personer hava begärt att få köpa jordbrukslägenheter från egendomen, men uppskattningsmännen hava icke ansett sig kunna tillstyrka deras begäran, enär de nuvarande åbyggnaderna på egendomen äro till huvudsaklig del nybyggda och tillräckligt stora för att inrymma egendomens hela avkastning och en styckning av egendomen alltså för kronan skulle vara mindre ändamålsenlig.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har med tillstyrkan av uppskattningsmännens förslag hemställt, att lägenheterna litt. B och C måtte upplåtas till innehavarna såsom egna hem samt området litt. D försäljas till Edvin Rubin och området litt. E till Frans Rosendahl utan skyldighet för köparna att bebygga sistnämnda bägge lägenheter.

Domänstyrelsen har ej haft något att erinra mot uppskattningsmännens och Kungl. Maj:ts befallningshavandes förslag.

Under återopande av vad sålunda förekommit hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att lägenheterna litt. B och C må var för sig med här ovan angivet område från förra militiebostället 1 mantal Öllsjö nr 5 och 10 i Skepparslövs socken av Kristianstads län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

dels ock att jämväl områdena litt. D och E må vart för sig med här ovan angivet område fränskiljas egendomen och försäljas, litt. D till Edvin Rubin mot en köpeskilling av 10 kronor och litt. E till Frans Rosendahl mot en köpeskilling av 15 kronor att vid tillträdet kontant inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet samt under villkor, att köparna vidkännas alla med dessa områdets avskiljande och lagfart å desamma förenade kostnader.

13:o.

Förra militiebostället 1 mantal Uddetorp nr 1 Storegård i Fotskäls socken av Älvsborgs län är utarrenderat till den 14 mars 1917 för ett årligt arrende av 750 kronor. Dess areal är 145.156 hektar, därav 33.637 hektar tomt, åker och dylikt, 3.849 hektar äng, 107.323 hektar betes- och skogsmark samt 0.347 hektar impediment. Det är beläget 7 kilometer från Björketorps station å järnvägen Varberg—Borås.

Uppskattningsmännen hava till upplåtande från egendomen såsom egnahemslägenheter föreslagit dels nedannämnda tre med innehavarna tillhöriga bostadshus bebyggda lägenheter, vilka finnas angivna med röda gränslinjer å en av extra lantmätaren Ivar Thomander år 1913 upprättad karta över egendomen, nämligen: bostadslägenheten Märket med en areal av 0.506 hektar och ett saluvärde av 100 kronor; lägenheten Nyslätt med respektive 9.384 hektar och 1,700 kronor; samt lägenheten Nyhagen med respektive 7.368 hektar och 1,500 kronor, dels ock det å samma karta upptagna utskiftet Märket med en areal av 10.031 hektar och ett saluvärde av 3,400 kronor. Saluvärderingen har

[13.]
Uddetorp nr 1
Storegård i
Älvsborgs län.

verkställt med förutsättning att skog med över 10 cm. i diameter vid brösthöjd avverkas och försäljes för kronans räkning.

Kungl. Maj:ts befallningshavande och domänstyrelsen hava tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.

Jag instämmer med myndigheterna och får på grund härav hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheterna Märket, Nyslätt och Nyhagen samt utskiftet Märket må var för sig med här ovan angivet område från förra militiebostället 1 mantal Udde-
torp nr 1 Storegård i Fot-käls socken av Älvsborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av
egnahemslägenheter från kronoegendomar samt med
förbehåll om rätt för kronan att avverka och före den
1 juni 1917 bortföra alla å lägenheterna befintliga
träd med över 10 cm. i diameter vid brösthöjd.

14:o.

[14.] Förra militiebostället $\frac{7}{8}$ mantal Önne nr 1 i Järbo socken av
Önne nr 1 i Älvsborgs län, beläget 5 kilometer från Skällsätters järnvägsstation, är
Älvsborgs län. utarrenderat till den 14 mars 1917 mot ett årligt arrende av 725 kronor.
Dess areal är 197.240 hektar, därav 55.110 hektar tomt och åker, 17.821
hektar äng, 117.845 hektar skogs- och betesmark samt 6.464 hektar
impediment.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att från egendomen måtte
såsom egnahemslägenheter upplåtas fyra lägenheter nämligen: Djuret
med en areal av 8.5570 hektar och ett saluvärde av 1,500 kronor,
Döbelsro med en areal av 11.2845 hektar och ett saluvärde av 2,400
kronor, Nygård med en areal av 10.0760 hektar och ett saluvärde av
3,000 kronor samt Fårahagen med en areal av 7.7425 hektar och ett salu-
värde av 1,400 kronor. Lägenheterna Djuret, Döbelsro och Nygård äro
bebyggda med kronan tillhöriga hus, varemot lägenheten Fårahagen är
obebyggd. Lägenheternas områden finnas utmärkta å en år 1914 av
extra lantmätaren Kristian Aspgren över egendomen upprättad karta.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet och domänstyrelsen hava
tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.

På grund härav hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte
föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheterna Djuret, Döbelsro, Nygård och Fårahagen må var för sig med ovan angivet område från förra militiebostället $\frac{7}{8}$ mantal Önne nr 1 i Järbo socken av Älvsborgs län upplätas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

15:o.

Förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Flo nr 6 Garpegården i Flo socken av Skaraborgs län är utarrenderat till den 14 mars 1917 för 900 kronor om året.

Egendomen, som är belägen 3 kilometer från Salsta järnvägsstation och 17 kilometer från Vänersborg, innehåller en sammanlagd areal av 48.224 hektar, därav 43.723 hektar åker och tomter, 0.504 hektar äng, 3.636 hektar avrösningsjord samt 0.361 hektar impediment.

Ägorna ligga i tre skiften: hemskiftet, det omkring 1.5 kilometer därifrån belägna madskiftet samt det obetydliga mosskiftet.

Å madskiftet finnas inom det å en av extra lantmätaren E. O. Janson år 1914 över egendomen upprättad karta med litt. A betecknade området följande lägenheter, nämligen Betlehem, Bengtshem, Karlsro och Anders-torp. Väster om skiftet finnes invid detsamma under Hunneberg ett kalkbrott, som för närvarande ej användes.

Uppskattningsmännen hava ansett olämpligt att fränsälja nyss-nämnda lägenheter, enär ingen av dessa lägenheters innehavare ville eller kunde köpa mellanliggande skogsmark och inga familjemedlemmar finnes, som efter lägenhetsinnehavarnas död kunde övertaga lägenheterna. Därtill komme att, då egendomens arrendator nu anmält sig önska arrendera ovanberörda kalkbrott, marken kring lägenheterna behövdes till upplagsplats för avfallet. Vid uppskattningsförrättningen förklarade sig också nämnda lägenheters innehavare tillfredsställda med att under sin livstid få kvarbo å lägenheterna mot viss årlig avgäld.

Däremot hava uppskattningsmännen tillstyrkt försäljning av de å madskiftet belägna, å kartan med röda gränslinjer utmärkta lägenheterna litt. B, C och F eller Skogshagen. Lägenheten litt. F är bebyggd med Joh:s Jonsson tillhöriga byggnader, varemot lägenheterna litt. B och C äro obebyggda. Lägenheten litt. B har Johan Eriksson, vilken arrenderat densamma i över sex år och äger en mindre lägenhet, gränsande därintill, anmält sig önska köpa; och lägenheten litt. C, som under mer än fem år innehafts av Martin Jonsson och angränsar en

[15.]
Flo nr 6
Garpegården
i Skaraborgs
län.

denne tillhörig mindre lägenhet, har Jonsson gjort framställning att få förvärva till väl behövlig förstoring av den egna fastigheten.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens berörda förslag.

Domänstyrelsen, som biträtt förslaget om försäljning av ägenheterna litt. B, C och F, har beträffande återstoden av förenämnda madskifte ansett, att densamma kunde bilda ett eller möjligen två mindre jordbruk, lämpade att upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913, därvid emellertid innehavarna av lägenheterna Betlehem, Bengtshem, Karlsro och Anderstorp, vilkas försäljning särskilt för sig till innehavarna styrelsen ansett icke emot vad ovan anförts böra ifrågakomma, borde tillförsäkras tryggad besittningsrätt för sin återstående livstid. Därjämte har styrelsen funnit lämpligt, att ett område till det förenämnda kalkbrottets disposition jämväl undantoges. Med anledning härav har domänstyrelsen genom Kungl. Maj:ts befallningshavande anmodat uppskattningsmännen att uppgöra förslag i omförmälda hänseende.

Med anledning härav har ny uppskattningsförrättning ägt rum.

De sålunda till försäljning föreslagna lägenheterna innehålla följande arealer med nedan nämnda saluvärden, nämligen: litt. A 3.621 hektar och 750 kronor; litt. B 1.601 hektar och 975 kronor; litt. C 5.843 hektar och 2,675 kronor; litt. D 5.141 hektar och 3,630 kronor; litt. E 5.180 hektar och 3,090 kronor; samt litt. F. eller Skogshagen 0.380 hektar och 300 kronor. Området litt. a är avsatt till berörda kalkbrotts disposition.

Uppskattningsmännen hava hemställt, att vid eventuell försäljning av området litt. A förbehåll måtte göras för följande personer och, där de vore gifta män, deras hustrur, att under deras livstid få kvarbo å följande av dem nu bebodda och inom området belägna lägenheter mot erläggande av nedannämnda årliga avgälder till köparen av området, nämligen: Betty Andersson å Betlehem mot 5 kronor, Bengt Johansson å Bengtshem mot 10 kronor, Karl Nilsson å Karlsro mot 5 kronor och Anders Magnusson å Anderstorp mot 5 kronor.

Beträffande sättet för lägenheternas avskiljande från egendomen har domänstyrelsen i likhet med Kungl. Maj:ts befallningshavande, enär egendomen icke undergått laga skifte och sålunda hinder mot ägostyckning å egendomen föreläge, ansett, att avskiljandet borde ske genom avsöndring, samt för sådant fall ansett lämpligast, att vägen litt. c om 0.051 hektar å ägofiguren nr 115 tilldelades lägenheten litt. D och vägen litt. b om 0.100 hektar å ägofiguren nr 131 tilldelades lägenheten litt. B med skyldighet för respektive köpare att lämna utfartsväg, köparen

av lägenheten litt. B för lägenheten litt. A och köparen av lägenheten litt. D för lägenheten litt. E. Vägen å ägofiguren nr 99 tillhör ägarna av angränsande hemman Nolgården, men antages kunna få genom överenskommelse disponeras såsom utfartsväg.

För egen del biträder jag vad av domänstyrelsen och vid den nya uppskattningsförrättningen i detta ärende föreslagits och hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ovannämnda med litt. A, B, C, D, E och F betecknade lägenheter må var för sig med här ovan angivet område med tillägg av vägområden till litt. B och D, såsom av domänstyrelsen föreslagits, från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Flo nr 6 Garpegården i Flo socken av Skaraborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med förbehåll dels om utfartsvägar på sätt här ovan föreslagits, dels ock beträffande den med litt. A betecknade lägenheten om rätt ej mindre för Bengt Johansson, Karl Nilsson och Anders Magnusson samt, där de äro gifta, deras hustrur, än även för Betty Andersson att under deras återstående livstid kvarbo å de av dem nu bebodda lägenheterna mot årliga avgälder, som ovan sagts.

16:o.

Förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Karlsberg nr 3 Anders Jonsgård och $\frac{1}{2}$ mantal Karlsberg nr 4 Sven Larsgård i Larvs socken av Skaraborgs län är utarrenderat till den 14 mars 1917 för 655 kronor om året. Egendomen, som är belägen 8 kilometer från Vedums järnvägsstation och 2 mil från Vara köping, innehåller en areal av 98.628 hektar, därav 60.199 hektar tomt och åker, 0.047 hektar äng, 35.016 hektar skogs- och hagmark samt 3.366 hektar impediment, vartill komma andelar i vissa samfälligheter.

Vid under år 1914 hållen arrendeuppskattning hade ansökningar om köp av lägenheter från egendomen inkommit från åtskilliga personer. Uppskattningsmännen avstyrkte samtliga ansökningar av olika skäl och Kungl. Maj:ts befallningshavande instämde häri.

Enär emellertid domänstyrelsen ansåg, att vissa områden borde ifrågakomma till upplåtelse såsom egnahemslägenheter, verkställdes ny

[16.]

*Karlsberg nr
3 och nr 4 i
Skaraborgs
län.*

uppskattning å det väster om den genom egendomen löpande vägen belägna området, fördelat i tre lägenheter. Under hänvisning till en av extra lantmätaren E. O. Janson år 1913 upprättad karta över egendomen värderades därvid lägenheten Göckbacken, omfattande ägofigurerna nr 1—20 med en areal av 2.862 hektar, till 1,500 kronor, lägenheten Dalen, omfattande ägofigurerna nr 21—47 med en areal av 3.836 hektar, till 2,000 kronor samt lägenheten Getbacken, omfattande ägofigurerna nr 48—60 med en areal av 5.165 hektar, till 2,480 kronor, därav 761 kronor 36 öre för växande skog. Göckbacken och Dalen äro bebyggda med innehavarna tillhöriga hus. Lägenheten Getbacken är obebyggd.

Domänstyrelsen har tillstyrkt upplåtelse av dessa lägenheter men anmärkt, att ägofiguren nr 48, en väg om 0.090 hektar, icke borde tilläggas lägenheten Getbacken utan bibehållas till huvudgården. Härigenom minskas Getbackens areal till 5.075 hektar.

Jag instämmer till alla delar med domänstyrelsen och hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheterna Göckbacken, Dalen och Getbacken må var för sig med ovan av mig tillstyrkt område från förra militiebostället $\frac{1}{4}$ mantal Karlsberg nr 3 Anders Jonsgård och $\frac{1}{2}$ mantal Karlsberg nr 4 Sven Larsgård i Larvs socken av Skaraborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egna hemslägenheter från kronoegendommar.

17:o.

[17.]
Djupedalen nr
1 med utängen
Djupedalen nr
1 i Skaraborgs
län.

Förra militiebostället $\frac{1}{4}$ mantal Djupedalen nr 1 med utängen Djupedalen nr 1 i Ullervads socken av Skaraborgs län är utarrenderat till den 14 mars 1918 mot ett årligt arrende av 765 kronor. Egendomen, som är belägen 8 kilometer från Mariestad, innehåller en sammanlagd areal av 53.606 hektar, därav 44.038 hektar åker och tomt, 1.118 hektar äng och odlingsmark, 7.805 hektar avrösningsjord och 0.645 hektar impediment.

Å egendomen finnes en lägenhet, benämnd Nytorp, med stuga och uthus tillhörande Per Olsson, vilken i många år innehaft lägenheten.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att ifrågavarande lägenhet med ett område, som på en av extra lantmätaren E. O. Janson år 1914 upprättad karta över egendomen utmärkts med röd gränslinje och som

innehåller 0.487 hektar, måtte från egendomen avskiljas och hembjudas bemålde Olsson för åsatta saluvärdet, 300 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande och domänstyrelsen hava biträtt uppskattningsmännens förslag.

På grund av vad sålunda förekommit, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheten Nytorp må med ovan angivet område från förra militiebostället $\frac{1}{4}$ mantal Djupedalen nr 1 med utängen Djupedalen nr 1 i Ullervads socken av Skaraborgs län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

18:o.

Förra häradshövdingbostället 1 mantal Södra Edsberg nr 1 med Edsbergshagen nr 1, ett torp, i Segerstads socken av Värmlands län är utarrenderat till den 14 mars 1916 för 1,000 kronor om året. Domänstyrelsen har föranstaltat om egendomens skötsel och vård till den 14 mars 1917. Egendomen är belägen 11 kilometer från Edsvalla järnvägsstation och 17 kilometer från Karlstad samt innehåller en inägoareal av 102.161 hektar, därav 92.230 hektar tomt och åker, 8.903 hektar äng och 1.028 hektar impediment, vartill kommer skogsmarken, som är undantagen från arrendet och uppgives innehålla 322.550 hektar.

[18.]
Södra Eds-
berg nr 1 i
Värmlands
län.

Under hänvisning till en av distriktslantmätaren Axel F. Berg år 1913 upprättad karta över egendomens inägor och rågångarna kring densamma hava uppskattningsmännen föreslagit, att egendomen måtte uppdelas för bildande av ett större och tre mindre jordbruk, nämligen: huvudgården, Bråten, Liljenäsgärdet samt Myggerud med Bränna. Om husbehovsskog funnes till huvudgården, skulle denna vara en synnerligen begärlig egendom och, om därtill kunde lämnas åtminstone de cirka 16 hektar skogsmark, som vore belägna väster om ett å ovannämnda karta uppdraget blyertsstreck, skulle den nog locka köpare. Till Myggerud med Bränna borde läggas bredvidliggande skog. Liljenäsgärdet är obebyggt, de övriga lotterna bebyggda med kronan tillhöriga hus.

Styckningslotterna hava med nedannämnda arealer åsatts följande saluvärden, nämligen: huvudgården med en areal av 62.4840 hektar, därav 17.800 hektar skogsmark, ett saluvärde av 21,000 kronor, därav 4,058 kronor för växande skog; Bråten med en areal av 20.2615 hektar

ett saluvärde av 4,900 kronor; Liljenäsgärdet med en areal av 14.7920 hektar ett saluvärde av 3,700 kronor; samt Myggerud med Bränna med en areal av 34.6755 hektar, därav 23.9200 hektar skogsmark, ett saluvärde av 8,100 kronor, därav 5,567 kronor för växande skog.

Vederbörande jägmästare har föreslagit, att jämväl torpet Ranviken såsom obehövt för skogsmarkens skötsel måtte säljas. Gentemot detta förslag hava uppskattningsmännen anfört, att Ranviken icke lämpar sig till eget hem.

Ranviken innehåller en areal av 4.7290 hektar, därav 4.2170 hektar tomt och åker samt 0.5120 hektar äng. För eventuell försäljning hava uppskattningsmännen saluvärderat Ranviken till 825 kronor.

Överjägmästaren i Bergslagsdistriktet har hemställt, att till huvudgården måtte läggas den skogstrakt, som ligger väster om en å kartan uppdragen korstecknad linje, samt instämt med jägmästaren i dennes förslag om försäljning av Ranviken.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har icke gjort någon erinran mot uppskattningsmännens förslag.

Genom kammarkollegiets beslut den 29 juni 1915 har lägenheten Edsbergshagen nr 1 uteslutits ur jordeboken för Segerstads socken, varigenom befintligt hinder för ägostyckning undanröjts.

För egen del har domänstyrelsen anfört, att styrelsen ansåge skogsmarken böra på grund av dess storlek och belägenhet i närheten av åtskilliga kronoparksområden bibehållas i kronans ägo. Vid sådant förhållande syntes det vara olämpligt att med huvudgården försälja mera av den bättre skogsmarken än nödigt vore. Den av uppskattningsmännen föreslagna skogsarealen till huvudgården syntes fördenskill med minsta olägenhet för den blivande kronoparken kunna fränskiljas. Domänstyrelsen har alltså icke biträtt överjägmästarens förslag i fråga om bestämmandet av den skogstrakt, som borde tilläggas huvudgården.

Med hänsyn till de upplysningar, som jägmästaren lämnat om beskaffenheten av torpet Ranvikens gräns mot skogsmarken, och då detta torp av skogsförvaltningen ansåges vara för kronoparkens skötsel obehövt, ansåge sig styrelsen icke böra motsätta sig förslaget om torpets försäljning. Då torpet vore för litet för att lämpa sig till eget hem, borde dess försäljning äga rum å auktion. Även huvudgården borde säljas på auktion men de övriga försäljningslotterna enligt grunderna för lägenhetsupplåtelser.

Slutligen har domänstyrelsen anmält, att den för nu löpande arrendetid fastställda nybyggnadssumma, 2,000 kronor, icke vore till någon del redovisad.

För egen del instämmer jag med domänstyrelsen, allenast med den ändring att jämnväl beträffande torpet Ranviken försök bör göras med dess försäljning såsom eget hem. Lyckas icke detta, kan enligt gällande försäljningsgrunder auktion komma till stånd.

Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att de till förra häradshövdingbostället 1 mantal Södra Edsberg nr 1 i Segerstads socken av Värmlands län hörande lägenheterna Ranviken, Bråten, Liljenäs-gärdet samt Myggerud med Bränna må var för sig med ovan angivet område från egendomen upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från kronoegendomar;

dels ock att egendomens huvudgård må med det av domänstyrelsen föreslagna område försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med förbehåll om rätt för kronan att uppbära oredovisad nybyggnadssumma.

19:o.

Förra militiebostället 1 mantal Backa nr 1 i Visnums socken av Värmlands län är utarrenderat till den 14 mars 1916 mot ett årligt arrende av 1,000 kronor. Dess areal är 164.126 hektar, därav 58.840 hektar tomt och åker, 17.705 hektar äng, 84.915 hektar skogsmark och 2.666 hektar impediment, varförutom detsamma gemensamt med ett på lön anslaget länsmansboställe, Sommerstad, innehar en utäga, benämnd Ången, om 4.535 hektar. Bostället är beläget 3 kilometer från Värmlands-Säby järnvägsstation och 2.5 mil från Kristinehamn.

[19.]
Backa nr 1 i
Värmlands
län.

I ärendet hava företetts en av kommissionslantmätaren C. G. Laurell år 1893 upprättad karta med beskrivning över egendomen ifråga ävensom en av t. f. distriktslantmätaren Ludvig Engzell år 1913 upprättad beskrivning i sammandrag.

Å egendomen finnas tre torp, Backatorpet, Hagetorpet och Moss-torpet, av vilka till följd av byggnadernas dåliga beskaffenhet endast det förstnämnda kau bebos.

Uppskattningsmännen hava föreslagit egendomens försäljning i dess helhet, enär samtliga byggnader både vid huvudgården och torpen vore av särdeles dålig beskaffenhet och tarvade snar ombyggnad.

Härjämte hava uppskattningsmännen på framställning av änkan efter egendomens nyligen avlidne arrendator A. G. Andersson hemställt, att till henne måtte försäljas en å nyssberörda karta med röd gränslinje utmärkt tomt litt. a om 0.500 hektar, vilken tomt med växande skog åsatts ett saluvärde av 180 kronor.

Beträffande de ovannämnda torpen hava uppskattningsmännen på grund av deras läge ej ansett desamma lämpliga till fränskiljning och försäljning.

Egendomens saluvärde, andelen i Ängen och ovannämnda tomt oberäknat, har uppskattats till 29,070 kronor, därav för växande skog i runt tal 15,130 kronor. Härvid har åkern upptagits till allenast 200 kronor för hektar. Husen hava icke upptagits till något värde.

Kungl. Maj:ts befallningshavande, som icke haft något att erinra mot förslaget, har meddelat, att Kungl. Maj:ts befallningshavande icke hade sig bekant något förhållande, på grund varav egendomen behöfve för särskilt statsändamål bibehållas i kronans ägo.

Vederbörande jägmästare och överjägmästaren i Bergslagsdistriktet hava tillstyrkt förslaget om egendomens försäljning.

Under framhållande av att till följd av åbyggnadernas dåliga beskaffenhet svårighet helt säkert torde möta att på någorlunda fördelaktigt sätt utarrendera egendomen har jämväl domänstyrelsen biträtt uppskattningsmännens förslag, att egendomen måtte säljas. Då värdet å egendomens andel i Ängen icke syntes vara av någon betydighet, ansåge domänstyrelsen denna utåga böra försäljas med huvudgårdens. Den av änkan Andersson gjorda framställningen har synts styrelsen böra bifallas.

Domänstyrelsen har låtit ombesörja egendomens skötsel till den 14 mars 1917.

På grund av vad sålunda förekommit får jag i anslutning till domänstyrelsens förslag hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att ovannämnda med litt. a betecknade område må från förra militiebostället 1 mantal Backa nr 1 i Visnums socken av Värmlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med rätt för arrendatorn A. G. Anderssons änka att erhålla hembud å området;

dels ock att egendomen i övrigt må försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor.

20:o.

Förra kronofogdebostället 1 mantal Kärre nr 1 i Viby socken med $\frac{1}{2}$ mantal Dävkärr nr 1 i Hardemo socken av Örebro län är utarrenderat till den 14 mars 1918 mot ett årligt arrende av 1,400 kronor. Egendomen, som är belägen 8 kilometer från Hallsbergs järnvägsstation, har en sammanlagd inägoareal av 92.710 hektar, därav 70.153 hektar tomt och åker, 19.820 hektar äng, 1.665 hektar avrösningsjord och 1.072 hektar impediment, vartill komma omkring 52 hektar skogsmark.

[20.]
Kärre nr 1
med Dävkärr
nr 1 i Öre-
bro län.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att en lägenhet, kallad Gröndal, belägen å skogsmarken till Kärre i gränsen mot enskild mark och motsvarande ägofigurerna 95—100 (röda siffror) å en av kommissionslantmätaren C. O. Fröman år 1895 över hemmanet Kärre upprättad karta, måtte försäljas till Edla Winberg, vilken jämte sin syster äger lägenhetens bostadshus. Lägenhetens areal är 0.255 hektar, därav 0.126 hektar åker och 0.129 hektar avrösningsjord. Saluvärdet å lägenheten har uppskattats till 100 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande och domänstyrelsen hava ej haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Under åberopande av vad sålunda förekommit hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheten Gröndal må med härövan angivet område från förra kronofogdebostället 1 mantal Kärre nr 1 i Viby socken med $\frac{1}{2}$ mantal Dävkärr nr 1 i Hardemo socken av Örebro län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

21:o.

Förra militiebostället Väst-Tärna nr 1 och 2 om 2 mantal i Kumla socken av Västmanlands län är utarrenderat till den 14 mars 1917 för 2,500 kronor om året. Egendomen, som är belägen 5 kilometer från Tärna järnvägsstation och 12 kilometer från Sala, innehåller en sammanlagd areal av 236.212 hektar, därav 129.378 hektar åker, 5.914 hektar äng, 96.416 hektar avrösningsjord och 4.504 hektar impediment.

[21.]
Väst-Tärna
nr 1 och 2 i
Västmanlands
län.

Å egendomen finnas två lägenheter, Fridhem och Normans torp, vardera bebyggd med respektive innehavare, förre torparen Aug. Ramberg och K. E. Pettersson, tillhöriga byggnader.

Bemälda lägenhetshavare hava anhållit att få friköpa vissa kringbyggnaderna belägna jordområden.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att berörda två lägenheter måtte avsöndras från egendomen och försälas till deras innehavare, dock efter reglering av lägenheternas areal, så att lägenheten Fridhem komme att omfatta de å en till ärendet hörande kopia av en av distriktslantmätaren F. Torbjörnsson år 1914 reviderad karta över egendomen upptagna ägofigurerna nr 3, 4 och 5 om tillhoppa 1.0590 hektar och lägenheten Normans torp ägofigurerna nr 6, 7, 8 och 9 å samma karta om tillhoppa 0.6690 hektar.

Lägenheterna hava åsatts följande saluvärden, nämligen Fridhem 386 kronor och Normans torp 329 kronor.

Vidare avsöndringar från egendomen hava synts uppskattningsmännen icke erforderliga eller tillrädliga och andra framställningar om förvärvande av lägenheter från egendomen hava icke heller gjorts.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har förmålt sig icke hava något att erinra mot vad som i fråga om avsöndringar föreslagits av uppskattningsmännen.

Domänstyrelsen har biträtt förslaget om försäljning av lägenheten Fridhem men däremot med hänsyn till lägenheten Normans torps läge inuti egendomens ägor ansett försäljning av denna lägenhet mindre lämplig.

För egen del biträder jag domänstyrelsens förslag och hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva.

att lägenheten Fridhem må med här ovan angivet område från förra militiebostället 2 mantal Väst-Tärna nr 1 och 2 i Kumla socken av Västmanlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

22:o.

[22.]
Strömsholms
kronopark i
Västmanlands
län.

Hos Kungl. Maj:t har muraren Karl Erik Eklund anhållit att få inköpa ett å en av extra lantmätaren Tor Hjertqvist år 1914 upprättad karta utmärkt område om 0.097 hektar, beläget på den till Strömsholms kronopark i Kolbäcks socken av Västmanlands län hörande s. k. Södra Åsen. Å området finnes en av Eklund år 1880 med tillstånd av dåvarande chefen för Strömsholms hingstdepå uppförd stuga med ut-hus. Eklund har sedan berörda tid arbetat som hantverkare vid depån.

Till följd av remiss har domänstyrelsen avgivit utlåtande i ärendet och därvid överlämnat infordrade yttranden från domänintendenten och Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet samt vederbörande skogstjänstemän.

Samtliga myndigheter hava tillstyrkt ansökningen och intygat, att området kan utan någon olägenhet avskiljas från kronoparken.

Området har av domänintendenten värderats till 145 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ifrågavarande område må från Strömsholms kronopark i Kolbäcks socken av Västmanlands län försäljas till muraren Karl Erik Eklund mot en köpeskilling av 145 kronor samt under villkor i övrigt,

att köpeskillingen vid tillträdet kontant inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet;

att lägenhetens innehavare uppsätter och för all framtid underhåller lämpligt stängsel i ägogränsen mellan området och kronoparken; samt

att köparen ensam vidkännes alla med områdets avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader.

23:o.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 20 juli 1877 och den 25 januari 1884 har förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sösjö nr 3 i Bräcke socken av Jämtlands län avsatts till kronopark. Dess hela areal är 1,160.1735 hektar, varav inägorna upptaga 41.4320 hektar. Huvudgården ligger invid Sösjön, omkring 5 kilometer öster om Bräcke järnvägsstation. Till kronoparken hör ett utskifte, kallat Mobergsängarna, med ett därå beläget torp, Norbergstorpet. Såväl huvudgården som Norbergstorpet äro var för sig utarrenderade till den 14 mars 1916 för respektive 250 kronor och 60 kronor om året.

År 1913 verkställdes saluvärdering å de delar av inägorna, som icke ansågos erforderliga för kronoparkens skötsel. Sedan därvid till bostäder för skogsarbetare undantagits torpen Sjöändan och Sösjörtorpet eller Johan Karlstorpet ävensom ett område i nordöstra hörnet av inägorna, har till försäljning föreslagits dels hela återstoden av huvudgårdens inägor jämte ett tillagt mindre område utmark, dels ock hela skiftet Mobergsängarna. Dessa områden finnas angivna å en av lant-

[23.]
Sösjö nr 3 i
Jämtlands län.

materiauskultanten August Strindberg år 1912 upprättad karta, som dock beträffande Mobergsängarna blott upptager Norbergstorpets nuvarande ägor. Hela skiftet Mobergsängarna är upptaget å ett av förste lantmätaren A. O. Gislén år 1913 verkställt utdrag av 1830 års laga skifteskarta över Sösjö by.

Inägorna till huvudgården med tillägg av det mindre utmarksområdet borde enligt uppskattningsmännen delas i två försäljningslotter, litt. A och litt. B. Nästan alla åbyggnaderna skulle därvid bli belägna å lotten litt. A. Å skiftet Mobergsängarna, betecknat med litt. C, äro torpets byggnader i mycket förfallet skick. Alla husen tillhöra kronan. Arealerna och saluvärdena hava angivits sålunda: lotten litt. A 11.073 hektar och 7,500 kronor; lotten litt. B 10.809 hektar och 2,700 kronor samt lotten litt. C 37.402 hektar och 2,000 kronor. Av ägorna till lotten litt. C hava 8.830 hektar upptagits såsom äng och odlingsmark samt 26.714 hektar betecknats såsom avrösningsjord, men uppskattningsmännen hava antecknat, att detta skifte till huvudsaklig del består av myrmark, svår att avdika och ej tjänlig till odling, samt att större delen av avrösningsjorden består av impediment. Vid värderingen har förutsatts, att all skog, som vid brösthöjd hölle mer än 11 tum å lotterna litt. A och litt. B samt 10 tum å litt. C, skulle särskilt försälas.

Uppskattningsmännen hava anført, att arrendatorn av huvudgården icke under arrendetiden väl skött och hävdad egendomen, att arrendatorn av Mobergsängarna vanskött torpet, att de därför icke syntes förtjänta att få övertaga områdena för de åsatta värderingssummorna och att fastigheterna därför borde sälas å auktion.

Domänstyrelsen har anført, att då det visat sig, att ifrågavarande områden icke kunde med fördel för staten utarrenderas, samt då deras bibehållande i statens ägo icke vore betingat av något skogsväsendets behov, de borde sälas, varvid emellertid 1913 års grunder för egnahemsupplåtelser borde tillämpas.

Jag instämmer med domänstyrelsen och vill erinra, att rätt till hembud å lägenhet, som är bebyggd med kronans hus, är enligt 1913 års grunder beroende av bland annat, att brukaren väl hävdad lägenheten, vilket uppgivits här ej vara fallet vare sig beträffande huvudgården eller torpet. Då ifrågavarande, i Norrland belägna kronopark är bildad av en gammal kronoegendom och alltså icke inköpt, bör ärendet underställas riksdagen.

Domänstyrelsen har ombestyrkt lägenheternas skötsel till den 14 mars 1917.

Jag hemställer, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva.

att ovanberörda med litt. A, B och C betecknade lägenheter må var för sig med ovan angivet område från det till kronopark avsatta förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sösjö nr 3 i Bräcke socken av Jämtlands län upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar under förbehåll om rätt för kronan till de i värderingen icke ingående träden å lägenheterna att bortföras före den 1 juni 1917.

24:o.

Genom brev till dåvarande skogsvårdsstyrelsen den 17 april 1874 förordnade Kungl. Maj:t, att skogsskiftena Hemskogen, Bispgårdslandet och Oxböleskogen under förra fanjunkarbostället $\frac{3}{4}$ mantal Bispgården nr 2 med förra sergeantbostället $\frac{1}{3}$ mantal Bispgårdslandet nr 1 i Fors socken av Jämtlands län skulle ställas under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning, och genom brev till domänstyrelsen den 25 januari 1884 förordnades, att dessa boställen i sin helhet finge användas för skogsväsendets ändamål. Den 29 december 1906 beslöt domänstyrelsen, att förenämnda skogar skulle sammanföras under benämning: kronoparken Bispgårdslandet. Sedermera hava jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 22 maj och 10 juli 1908 för kronans räkning inköpts dels $\frac{927}{5632}$ mantal Bispgården nr 1 med vissa undantag dels ock $\frac{1}{12}$ mantal Bispgårdslandet nr 1, vilka fastigheter tillagts ovannämnda kronopark.

[24.]
Kronoparken
Bispgårdslan-
det i Jämt-
lands län.

Sedan vederbörande jägmästare hos domänstyrelsen föreslagit, att vissa inägor till ifrågavarande kronopark måtte, med undantag av ett område, som borde reserveras till kronojägarboställe, uppdelas i egnahemslägenheter och försäljas, med iakttagande att handlanden H. Öcklind, som arrenderade tomtplats, varå han hade egen byggnad, borde jämlikt därom gjord ansökning få köpa $\frac{1}{8}$ hektar för att därå uppföra nya byggnader, anmodade domänstyrelsen Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet att låta i vederbörlig ordning föranstalta om saluvärdering av de till försäljning ifrågasatta områdena av kronoparken.

Dessa områden jämte det till kronojägarboställe avsedda området utgöras av de delar av förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Bispgården nr 2

och av det för kronans räkning inköpta ^{927/5632} mantal Bispgården nr 1, som äro belägna mellan allmänna landsvägen och Gerån omkring 4 kilometer söder om Bispgårdens järnvägsstation. Försäljningsområdena omfatta tillhopa 11.106 hektar, därav 9.228 hektar åker och tomter samt 1.878 hektar äng och odlingsmark.

Områdena äro genom domänstyrelsens försorg utarrenderade till den 14 mars 1917.

Värderingsmännen hava upprättat följande förslag till områdenas uppdelning, vilket förslag utmärkts å en av förste lantmätaren A. O. Gislén år 1913 upprättad karta. Därvid är att märka, att såsom tomtplats till Ocklind, villkens handelsbod nu är belägen å ägofiguren nr 31, föreslagits ett område söder om vägen till Annedal, varmed Ocklind förklarar sig nöjd.

	Areal hektar	Saluvärde Kronor
<i>Av hemmanet Bispgården nr 2.</i>		
Litt. B Ocklinds föreslagna tomtplats.....	0.126	500
Litt. C egnahemslägenhet	2.510	2,200
Litt. D »	2.252	1,800
<i>Av hemmanet Bispgården nr 1.</i>		
Litt. E egnahemslägenhet	4.093	7,000
Litt. F »	2.125	1,600

Till kronojägarboställe föreslås att avsättas det med litt. A å kartan utmärkta området.

Lägenheten litt. E är bebyggd med kronan tillhöriga boningshus och uthus samt med den Ocklind tillhöriga byggnaden, vilken skall bortflyttas. Å övriga lägenheter finnas blott några lador och en källare vilka tillhöra kronan.

Förrättningsmännen hava ansett, att vid försäljning av egnahemslägenheterna borde föreskrivas, att köpare icke ägde rätt att av de flottande i Gerån fordra någon strandskadeersättning.

Domänstyrelsen har biträtt förrättningsmännens förslag till lägenhetsupplåtelser.

I skrivelse till domänstyrelsen har nuvarande arrendatorn V. Berglind anhållit att få köpa den del av inägorna, varå de egentliga åbygg-

naderna äro belägna, nämligen litt. E enligt uppskattningsmännens förslag. Domänstyrelsen har emellertid ansett, att dessa ägor med åbyggnader skulle genom försäljning å auktion till den högstbjudande betinga avsevärt högre pris än det av värderingsmännen föreslagna.

Jag biträder domänstyrelsens förslag. Visserligen lägger värdet å *Departements-*
chefen. lägenheten litt. E ej hinder i vägen för att även denna lägenhet säljes enligt 1913 års grunder, men då arrendatorn Berglind icke lär vara att anse som mindre bemedlad samt domänstyrelsens antagande, att lägenheten skall vid auktion betinga högre pris än uppskattningsvärdet, synes hava goda skäl för sig, anser jag denna lägenhet böra utbjudas å auktion, varvid det står Berglind fritt att uppträda som spekulant. Ehuru Kungl. Maj:t torde kunna utan riksdagens hörande sälja inägor från det inköpta hemmanet Bispgården nr 1, synes på grund av det sammanhang, vari de olika lägenhetsupplåtelseerna stå till varandra, ärendet i sin helhet böra underställas riksdagen. Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ovanberörda med litt. B betecknade lägenhet må från det till kronopark avsatta förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Bispgården nr 2 i Fors socken av Jämtlands län för ett pris av 500 kronor försäljas till handlanden H. Ocklind under villkor, att köpeskillingen inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande kontant vid tillträdet och att köparen ensam vidkännes alla med lägenhetens avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader samt på egen bekostnad upprättar och underhåller stängsel mot kronans mark;

att ovanberörda med litt. E betecknade lägenhet må från det till kronopark inköpta hemmanet ^{927/5632} mantal Bispgården nr 1 i samma socken försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med förbehåll att lägenhetens innehavare icke skall äga att av de flottande i Gerån fordra någon strandskadeersättning och med skyldighet för ovanbemälde Ocklind att bortflytta sin byggnad å lägenheten; samt

att de med litt. C, D och F betecknade lägenheterna må var för sig från det av ovannämnda bägge stamhemman, $\frac{8}{4}$ mantal Bispgården nr 1 och

^{927/5632} mantal Bispgården nr 2, dit lägenheten hör, upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar under enahanda förbehåll beträffande strandskadeersättning, som nyss nämnts.

Statsrådets övriga ledamöter instämde i vad departementschefen hemställt uti de under 1:o)—24:o) här ovan antecknade ärenden.

Hans Maj:t Konungen behagade härtill lämna bifall samt förordnade, att proposition i dessa ämnen skulle med den lydelse, bil. ... till detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Curt Roktlied.
